

Thời sự Thế giới
Chủ đề: Xã hội
Tác giả: Phan Văn Song

Chuyện Dài Hàng Dòm, Hàng Giả

Xưa cũng như nay, Ta cũng như Tây như Tàu

Lời Tác giả: cuối năm qua trong cả mấy tháng liền thời sự Pháp la ó, sừng sốt về cái xì-căng-đan - scandale hàng sai, hàng trái, hàng độc, hàng hại, chưa nói đến hàng dòm hàng giả. Nào hết cái vụ các hiệu sữa bột cho trẻ con, sơ sinh uống bị nhiễm nấm Salmonelle. Thoạt đầu 15 em, sau đó 25 em... Thoạt đầu chỉ ở một đơn vị sản xuất sau đó hóa ra đến hai đơn vị, nghĩa là gần tất cả nhà máy. May quá chẳng em nào chết cả. Nhưng xừ nhà giàu đứt tay hơn nhà nghèo đổ ruột. Huống gì con nít.... Và các gia đình có con bệnh đi kiện, Hội Phụ huynh cũng ăn có, nhảy vào đòi kiện. Class action, mặc dầu chưa có bên xừ Tây, nhưng cũng hăm he, họ hẹ đòi tiền, nhứt là với Công ty Sữa Lactalis, đệ nhứt cao thủ bán sữa xừ Tây, mong sẽ có tí tiền bồi thường. Ông chủ phải lên Ti-vi xin lỗi, tạm thời đóng cửa hai đơn vị sản xuất để rửa, tẩy trùng...

Đó là chuyện gần, còn chuyện xa...

Số là từ năm 2015/2016 hãng sản xuất xe hơi số 1 thế giới – của những năm ấy – là Volkswagen (Xe Nhân Dân), bị chánh phủ Mỹ bắt được là ăn gian tạo những con số giả về an toàn không khí để được bán trên thị trường Bắc Mỹ. Ở Mỹ lo chưa xong, ở Âu châu Pháp, chẳng những Volkswagen thôi mà cả những hãng quốc gia Pháp như Peugeot hay Citroën đều bị hỏi giấy. Tất cả về xe dầu Diesel. Một loại xe dùng máy dầu cặn chạy tiết kiệm hơn xe xăng – khỏi nhắc quý bà con đều biết cả. Ngày nay, xe diesel đang bị khủng bố, muôn tội đổ đầu... Xe diesel xuống giá, sẽ bị dẹp, nhường chỗ cho xe hơi chạy bằng điện. Nhưng có chắc là điện không ô nhiễm không? Đất hiếm – terres rares – dùng trong các tấm lấy điện mặt trời – Panneaux Solaires – Ô nhiễm tiếng động, phá môi trường không gian đuổi chim – pollution sonores - ô nhiễm âm thanh - của các quạt gió... Cái vòng lẩn quẩn... Phải sống ở Bắc Kinh – Beijing, Paris mới hiểu ô nhiễm không khí là gì! Paris chưa cần mang khẩu trang, Beijing phải mang khẩu trang khi ra đường.

Phan Văn Song

Chống Ô Nhiễm: Cuộc Chiến Của Ngày Nay

Cuối thế kỷ 20, thế giới bỗng nhiên, một sáng, thức dậy, đồng la to “thế giới ô nhiễm”, ô nhiễm tràn lan, xâm nhập vào đời sống hằng ngày. Tự nhiên, bệnh suyễn tràn lan, đi đâu cũng gặp ai ai cũng nói dị ứng... dân thành thị bỗng nhiên ngộp thở... Paris, khó thở, thiếu thông thoáng... Thế mà, thiên hạ ở Pháp, ngày nay, vẫn cố, vẫn chen chúc, sống cho được ở Paris, chen chúc đi xe điện ngầm - métro – chen chúc đi xe buýt – muốn đi xe riêng, tự lái xe, thì kẹt xe... Thế nhưng đa số dân Pháp ở tỉnh, vẫn còn mơ “lên – monter à Paris” tìm việc làm, sinh sống... Paris... Paris... Tìm việc ở Paris thủ đô đã đành, nhưng thất

nghiệp cũng ở Paris. Trong khi đó, nhiều vùng ở Pháp hăng xướng tìm người làm việc không ra. Đó là cái ngược đời ở Pháp. Người thất nghiệp nhiều đó, nhưng nhiều nghề không tìm ra người làm. Với một xã hội tổ chức quá đầy đủ, với an sinh xã hội đầy đủ bảo đảm khi gặp hoạn nạn, thất nghiệp được nuôi, đau ốm được săn sóc miễn phí, nên dân Pháp, vốn đã là con cưng, tiếp tục làm nũng? Vì lười biếng? Kén chọn nghề nghiệp? Thích ngao du, du lịch, hơn tìm nghề?

Chúng tôi không có ý kiến. Mong rằng quý thân hữu không xem đây là một chỉ trích.

Đó là lý do chúng tôi bỏ Paris đây sống động, về sống ở Hội Nhon Sơn từ 30 năm nay. Thành phố nhỏ 5 ngàn dân, thanh bình, yên ổn... ăn uống cây làng lá xóm của các nông trại quen biết quanh vùng... trừ cá biển phải mua tiệm, gà, heo, cừu, trứng... rau cỏ, trái cây tùy mùa tùy tiết... khách chủ quen nhau, bạn bè thăm hỏi. Montmorillon – mà tôi dịch là Hội Nhon Sơn (*la Montagne du petit maure, nhưng dịch petit maure là tiểu hội thành ra là badiane để nấu phở không giống ai đành xài Hội nhon – le maure, l'arabe* vậy!) là một tỉnh lẻ rất hiền hòa, lắm đêm tôi quên khóa cửa xe, khóa cửa nhà... Sáng ra đường đi mua báo và bánh mì, chào lảng giềng hàng xóm mệt nghỉ, quen biết từ nhà đến cuối phố... là cà tán dóc, cả nửa giờ mới về nhà ăn sáng.

Ngày nay, thiên hạ quý trọng một cuộc sống lành mạnh, một bầu không khí trong sạch, một cách ăn uống sạch sẽ. Và xem kỹ hàng ăn, hàng mặc phải thật, phải đúng tiêu chuẩn, không ô nhiễm, không chất hóa học... Vườn tược, từ nay muốn diệt cỏ dại, hoặc lấy tay nhổ, hoặc bằng lửa đốt hay bằng nước sôi... quần áo giặt bằng xà-phòng tự chế...

Nước Pháp có một hệ thống kiểm soát hàng dỏm, hàng dơ rất khoa học, thuộc hàng cao cấp. Có cả một tờ báo chuyên nghiệp, đo, thử, kiểm tra, so sánh, phẩm chất thật hư... Báo bán cho người sành điệu, biết lo lắng, nhưng báo cũng tung miễn phí, những tin cần thiết trên mạng và trên truyền thông khi cần thiết. Ở Pháp, còn có cả một hệ thống Người Canh – *les Veilleurs* – Người Báo Tin Nguy Hiểm – *les Lanceurs d'Alerte* - về những vật dùng cần thiết, kể cả thuốc men, dược liệu, có tác hại người dùng... Kiểm soát phẩm chất lương thực, vật dụng để bảo vệ người tiêu dùng. Đó cũng là một khía cạnh của chế độ Dân Chủ!

Dân Chủ không chỉ là một thái độ chính trị, mà còn là một thái độ Công dân... góp phần dần thân vào Phục Vụ Xã hội. Từ đời sống, sinh hoạt, đến an toàn, công bằng, mà cả về nhân sinh, như giáo dục, lương thực, đồ dùng sinh hoạt hằng ngày... Những Người Canh, những Người Báo Tin Nguy Hiểm, những Hiệp Hội, Hiệp Đoàn người Tiêu Dùng, là các Hội Đoàn Xã Hội Dân Sự đóng góp vào cuộc quản trị chung đất nước với Nhà Nước... **Đó là Dân Chủ Tham Dự với một Văn Hóa Dân Chủ!**

Hàng Dỏm, Hàng Giả? Có từ xưa rồi, từ thời Tây, tận bên Tây

Theo ông G. Pagès, trong cuốn sách “*les falsifications et la loi du 1er août 1905* – những sửa đổi gian lận và luật ngày 1 tháng 8 năm 1905” ra đời năm 1909, “*la fraude est l’art perfide de braver la loi* – Gian lận là nghệ thuật đêu giả để khiêu khích (chọc nóng) luật lệ”.

Ngày nay, chúng ta nhận định rằng gian lận là **mọi hành động để lường gạt**. Ta thường nghe nói: *fraudes fiscales* – gian lận thuế má; *fraudes électorales* – gian lận bầu cử; *fraudes douanières* – gian lận quan thuế; *scientifiques* – gian lận khoa học; *commerciales* – thương mại, và nhiều nữa. Thế nhưng gian lận lương thực, *fraudes alimentaires* là một hiện tượng đứng đầu của những ưu tư, lo lắng của người dân tiêu dùng và của cả giới cầm quyền các quốc gia từ Đông sang Tây, từ xưa đến nay, từ Tây đến Ta... và có thể đến cả Tàu nữa?

Một tí lịch sử:

Thằng tôi vốn là một thằng thích đọc sách, tò mò lắm chuyện, xin kể rằng:

-Thời xa xưa, nơi thành Rô-ma cổ, nhà thơ Virgile (-70 Trước Tây Lịch / -19 Trước TL) cũng đã than phiền về dầu ô-liu – olive dỏm rồi

-Nhà hiền triết và sử học Hy Lạp Plutarque (46-102) cũng tố cáo bọn nấu rượu đã dùng “bột thạch cao để tạo màu cho rượu nho – *introduire du plâtre pour donner au vin une splendide couleur*”

-Năm 1396, ông thị trưởng Paris đã ra một sắc lệnh “*cấm trộn vào bơ – beurre những chất nhân tạo để tạo mùi*”

-Vào thế kỷ thứ XVI, các quán rượu tại Paris, quảng cáo bảo đảm bán rượu “thật đúng phẩm chất không gian lận - *du bon vin non falsifié*”

-Một sắc luật năm 1718, thành phố Paris tạo một đạo quân gồm 200 thanh tra chuyên về kiểm tra phẩm chất rượu và các thức uống ở vùng Paris.

Khi hóa chất... bước vào nhà bếp, và nghiệp nấu ăn

Cuối thế kỷ thứ XIX, với những thay đổi lớn như thành thị hóa và công nghiệp hóa, với thị trường mở hướng ngoại, gian lận càng có dịp hoành hành. Hàng ngàn hàng trăm mách được tung ra, làm sao phải kiếm lợi nhuận nhanh, kiếm tiền lẻ, nhứt là nhắm vào các hàng hóa tiêu dùng hàng đầu. (*Khác chi ngày nay ở Việt Nam, tuy đã bước vào thế kỷ thứ*

XXI, tuy đã được khai hóa, giải phóng, đã được hiện đại hóa, đã được cách mạng hóa do Đảng ta, đỉnh cao của trí tuệ loài người!)

Tại Thư Viện Quốc Gia Pháp, hiện có một tập tài liệu sưu tầm do Pierre Delcort phụ trách trình cho những người tò mò tìm đọc, một danh sách đặc biệt thú vị tất cả những kiểu gian lận đầy sáng kiến. Nhà nghiên cứu về kinh tế Charles Gide, năm 1900 đã viết “*la falsification est devenue un art véritable qui nous fait consommer du lait sans vache, ni chèvre, de la confiture sans fruit, du vin sans raisin* – Gian lận biến thành một nghệ thuật khi chúng cho chúng ta thưởng thức sữa không do bò cái cũng chẳng do dê cái, ăn mút không trái cây, uống rượu nho không do nước nho”.

Cà-phê giả làm bằng bã cà phê tái biến với vỏ vụn bánh mì nướng, với bột bo-bo nướng, với gạch vụn tán nhuyễn, với hạt dẻ nướng tán vụn. (*Quên sao những ngày sau 30 tháng 4, chúng ta uống cà-phê bằng gì nhỉ?* Nhưng lúc ấy là thời khó khăn chế biến qua ngày, không phải gian lận làm giàu!)

Những năm cuối thế kỷ 19, tại Pháp đã có tai nạn do **uống sữa giả, sữa dỏm**, cũng đã giết hại con trẻ rồi, chẳng phải chờ đến ngày nay (Lactalis 2017). Năm 1899, một thống kê của Sở Hộ Tịch Pháp đăng ở một bài báo đã tố cáo rằng có 18,610 sơ sinh dưới 1 tuổi đã chết do bệnh Đi Tước – Diarrhée do uống sữa nhân tạo. Bác sĩ Frédéric Bordas, cũng trong tài liệu nghiên cứu ở Thư Viện Quốc Gia ấy, đã viết báo cáo, rằng vào thời ấy, hằng năm tại Pháp đã có 40 ngàn con trẻ chết do sữa dỏm, sữa dơ. Khi sữa không bị gian lận, làm dỏm, sữa cũng có thể giết con trẻ khi nước dùng dơ, không đun sôi. Lại thêm cái cách làm đặc sữa để con trẻ no bụng bằng thêm bột ăn. Dưới dạng “bột ăn trẻ con”, lắm nhà sản xuất lưu manh, trộn thêm vào bột gạo, nửa này nửa nọ, bụi đá hoa – *poussières de marbre!*

Và những chiếc bánh ga-tô giết người

Bột làm bánh có thể làm với bột thạch cao – plâtre, với xà-phòng – savon hay với pô-tát – potasse, với xương vụn xay nhuyễn, với bụi đá hoa – *poussières de marbre*, với bột đại mạch – *l’orge*, và cuối cùng trộn thêm phần talc – có tác dụng làm mịn và làm trắng mặt bột.

Để thay thế trứng, tay làm bánh lưu manh có thể thay thế bằng chromate de plomb hay orangé de chrome, thường được bọn lưu manh bán sẵn dưới tên gọi là “*pâtes d’oeufs – bột nhão trứng*”. Một mẫu hàng được đưa vào phòng thử nghiệm nghiên cứu của thành phố Lille Pháp, năm 1906, cho biết có 10% nước và 60% chromate de plomb. Acide picrique, chất dinitrocénol hay dinitrol-naphtol được dùng để làm màu (vàng). Tất cả là độc tố cả! Nếu quá liều lượng là có thể giết người.

Muốn có *beurre giả*, chỉ thêm nước (53%), thêm margarine, bơ cây cọ - *palmier*, bơ dầu dừa, và *acide borique* “một chất khử trùng rất nguy hiểm theo luật 1905”.

Năm 1901, vào dịp lễ Thánh Joseph: toàn xứ Pháp, 119 nạn nhân ngộ độc. Cùng năm ở Bordeaux, lễ thánh Phêdrô: bánh choux à la crème đầu độc 150 người. Lễ thành phố Auteuil, một tiệm bánh bán dạo: 40 nạn nhân.

Năm 1905, tại thành phố Saint Mandé, cạnh Paris 40 người chết. Và Reims, 12 tử vong... và cứ thế đều đều, năm nào cũng có nạn nhân vì bánh ngọt...!

Và cả cá và thịt...

Năm 1910, 150 nông dân chết vì mua cá của một bạn hàng cá bán rong. Ngày lễ Giáng sinh, 35 trú sinh một Nhà Dưỡng Lão chết sau khi ăn cá hareng fumé - hun khói. Tại Roubaix, 8 người chết sau khi ăn cá mòi hộp. Năm 1909, đến phiên một hộp ba-tê gan ngỗng... giết 15 người ở ngoại ô thành phố Lille... Tóm lại, trong 10 năm, y khoa quan sát 60 ngàn vụ nhiễm độc với 2700 người thiệt mạng do ăn thịt cá, gà vịt... súc vật mang bệnh.

Thế kỷ thứ XX: Luật lệ

Luật lệ đến, bắt đầu với bộ luật về an toàn lương thực năm 1902, tiếp theo là luật chống gian lận năm 1905. Năm 1907, nước Pháp mới có một Cơ quan Hành Chánh Chống Gian lận và mãi đến năm 1981, mới có một Bộ Lương Thực – *Ministère de la Consommation*.

Ngày nay, ở Pháp có:

DGCCRF – *Direction Générale de la Concurrence, de la Consommation, et de la Répression des Fraudes* – Tổng Nha kiểm soát Cạnh Tranh, Tiêu Thụ và Bài Trừ Gian Lận, ra đời năm 1985.

DGPE – *Direction Générale de la Performance Économique et Environnementale des Entreprises* - Tổng Nha kiểm soát Thành tích Kinh tế và Môi trường các Xí nghiệp.

I'NAO – *Institut National de l'Origine et de la Qualité* – Viện Quốc gia Nguồn Gốc và Phẩm Chất.

Tạo những hàng thương hạng bảo đảm được dán **Nhãn Đỏ** – **Label Rouge**

Tạo những hàng bảo đảm, nguồn gốc, đặc sản, địa danh, đặc sản truyền thống... Như **AOP** – *Appellation d' Origine Protégée* - Tên Nguồn Gốc Bảo Đảm. Hay **IGP** -

Indication Géographique Protégée – Tên Địa dư được Bảo Vệ. Hay STG – Spécialité Traditionnelle Garantie – Đặc Sản Truyền Thống Bảo Đảm.

Ngày nay có thêm *Agriculture Biologique* – Canh Tác Hữu Cơ (Sinh Vật học)...

Từ những năm nay, thêm nhiều “nhãn hiệu” bảo đảm: “sản xuất ở vùng núi”, “sản xuất tại nông trại”, “sản phẩm nông trại”.

Từ năm 1988, nhãn hiệu *CCP - Certification de Conformité de Produits* – Chứng từ Thành thật của Sản phẩm: “Élevé en plein air – nuôi ngoài sân thoáng”. “*Nourri à 70% de céréales* – nuôi với 70% ngũ cốc”...

Chưa bao giờ, các cơ quan này hoạt động, lo lắng như qua những thời gian gần đây. Vì ngày nay, gian lận không còn ở cấp cá nhân, cấp tư nhân mà đã được kỹ nghệ hóa và... ma-phía hóa, là một hiện tượng, **một khía cạnh “làm ăn - business” của bọn người ngoài pháp luật, kể cả quân khủng bố**. Thí dụ một cuộc điều tra, kéo dài trong vòng 4 năm, trong toàn khắp thế giới về kỹ nghệ làm “**nước sốt cà chua**”. Trái “cà chua/Cà-tô-mát” của chúng ta, nay, là một “kho vàng” từ kỹ nghệ làm purée – cà nhuyễn, đến sốt qua dạng **ketchup**, dạng “đóng hộp”... Kỹ nghệ chế biến Cà-tô-mát đã được toàn cầu hóa. Và toàn cầu hóa đã tạo Cà-tô-mát thành mỏ vàng, và qua đó biến thành máy rửa tiền. Tiền bản ma-túy, được rửa qua tiền sạch Cà-tô-mát! Cà Chua vàng đỏ... rửa tiền... ma túy vàng trắng...!

Kết Luận Việt Nam Ngày Nay?

Việt Nam Ngày nay, là một đất nước, một quốc gia được tạo trên những quan niệm dỏm.

*Từ một cái tên nước, một cơ chế: **Cộng Hòa**? Hoàn toàn dỏm.*

Một cơ chế Cộng Hòa – đáng lý là một cơ chế phải lo cho việc chung - lo cho toàn dân - hoạt động cho Của Chung - *Res Publica – Pour la Chose Publique*. Trái lại không có gì là cộng hòa cả vì tất cả phục vụ cho Đảng và cho đảng viên.

Xã hội Chủ nghĩa? Xã hội đâu? Đảng viên, công chức ăn tiền dân, Công An khảo của dân... Hành chánh bôi trơn tham nhũng... kỳ thị nhân dân, Nam/Bắc, đảng viên/thường dân...

Một chế độ Dân Chủ dỏm với một Tam quyền Phân lập dỏm. Cả Hiến Pháp cũng dỏm. Bầu cử là một cuộc bầu cử giả tạo! Với các Dân biểu dỏm... Đảng biểu dân bầu và người đại diện dân, **Dân biểu, lại là người Đảng biểu sao làm vậy!**

Xin trích lời một người dân trong nước, Nguyễn Hoa Mai trong một bài viết trên mạng, nhận xét:

“Chế độ cộng sản là một chế độ quân phiệt được tổ chức có hệ thống cướp của dân, cướp những quyền cơ bản tự nhiên của dân... Cho dù ở thành thị hay nông thôn, từ cá nhân đến gia đình... không có sự bôi trơn sẽ phải qua những thủ tục rườm rà... Một cấu trúc xã hội, mục đích phục vụ độc tài, kiểm soát mọi suy nghĩ và hành động của người dân... ĐCSVN là một đại họa cho dân tộc ta! Chúng ta... dân tộc cuối cùng trên trái đất vẫn còn bị phủ nhận quyền làm con người. Đã thế chúng ta còn lệ thuộc Trung Quốc và mất đất mất biển mất đảo...”

Lương thực, hàng hóa, vật dụng, dược phẩm... tại Việt Nam nay hoàn toàn bị nhiễm độc do hàng dỏm hàng giả. Môi sinh môi trường đất nước Việt Nam bị nhiễm độc do các nhà máy, các hãng xưởng sử dụng bừa bãi nguyên nhiên liệu, sa thải chất độc ra không khí, ô nhiễm môi trường nước, đất...

Kêu gào, đòi hỏi một Nhà nước dõm kiểm soát gian lận, khác chi đòi hỏi thăng ăn cướp kiểm soát an ninh hàng hóa?

Chỉ còn một cách, và do tác giả Nguyễn Hoa Mai kết luận:

“Chế độ cộng sản độc tài tại Việt Nam không còn lý do gì để tồn tại, mà cũng chẳng lý do gì để chỉnh sửa! Những quốc gia tiên tiến đã vứt bỏ, tại sao nhân dân VN ta không vứt bỏ nó đi?...”

Nếu nhân dân ta nhận biết rõ cái tai hại... nhân dân VN sẽ đứng lên tranh đấu, tất cả cùng nhau...

Sự đoàn kết của toàn dân VN sẽ là vũ khí giúp chúng ta xây dựng lên một đất nước Việt Nam tự do dân chủ và đa nguyên...”

Cám ơn tác giả Nguyễn Hoa Mai.

*Hồi Nhơn Sơn, Thứ Sáu Tuần Thánh
Vendredi Saint – Good Friday
Phan Văn Song*

Nguồn: Internet eMail by Paul Vân chuyển